

En gammel Kirkeblok.

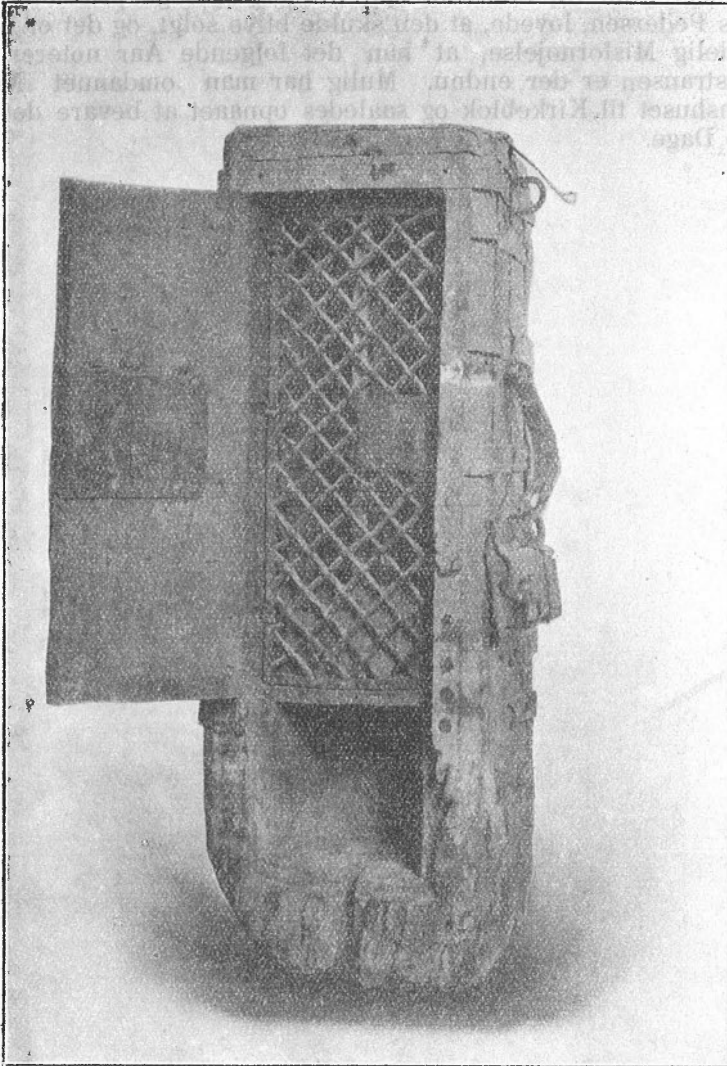
Af Politimester *V. Woll*, Kerteminde.

I Kerteminde Kirkes Materialrum har man gennem mange Aar bevaret Kirkens gamle Pengeblok, som forlængst er afløst af mere moderne Kirkebøsser. — Af historisk Interesse lod Kirkeværgen, Hr. Emil Andresen, den nylig aabne og undersøge.

I Blokkens Indre fandt man fastklemt i Træets Sprækker 15 Smaamønter, som aabenbart er overset ved tidligere Tømninger. To af dem var fra Mecklenburg og Lübeck, antagelig fra det 17. Aarh., to andre var næsten fortærede af Rust, men Resten var gode danske »Eneste-Skillinger« med forskelligt Præg, den ældste fra Christian d. 5tes Tid, den yngste med Christian d. 8des Billede, saa at man med Sikkerhed tør sige, at Menigheden i mindst halvandet Hundrede Aar har lagt sine milde Gaver i Blokken.

Denne er i sig selv meget ejendommelig. — Den bestaar nemlig af en massiv Egestamme, beslaaet med svære Jernbaand og saa tung, at en Mand med al sin Kraft næppe formaar at hæve den en Ubetydelighed fra Gulvet — den er altsaa i bogstavelig Forstand en »Blok«. Den maaler ca. 130 cm i Højde og ca. 45 cm i Bredde. I Stammen er udhulet to firkantede Rum, et mindre forneden, et større ovenover. Førstnævnte er nu uden Lukke, men der sees dog svage Mærker af Hængsler. Det øverste er derimod lukket med en Trælaage og kan aflaaes ved en Overfaldskrampe og en mægtig Hængelaas. Indenfor denne Laage er en Smedejærns-Gitterdør, og dennes Tilstedeværelse gør det sandsynligt, at Blokken en en Levning fra den katholske Tid og oprindeligt har haft en ganske anden Bestemmelse. Smedearbejdets Karakter svarer nemlig ganske til den Gitterdør, der endnu er bevaret i Kirkens gamle gothiske Inventarie-Skab — afbildet og beskrevet i Tidsskrift for Kunstindustri for 1885 — i hvilket man i den katholske Gudstjenestes Tid indenfor Gitteret kunde have Relikvier eller Kirkens hellige Kar opstillede, saa at de kunde sees, men ikke berøres eller fjernes.

Nationalmusæet, der nu har faaet Indberetning om Blokken, udtaler sig ogsaa med Sikkerhed i denne Retning. Musæets Direktør skriver nemlig: » . . . det paa Tegningen viste Jærngitter gør det mere end sandsynligt, at Blokken fra første Færd maa have været et primitivt Monstranshus til Gemme af Kirkens hellige Kar; i det mindste mindes ingen af Musæets Embedsmænd nogensinde at have set en Pengeblok med Jern-

gitter indenfor Laagen, hvilket jo ogsaa vilde være ret upraktisk.«

Biskop Jakob Madsen omtaler netop i sin Visitatsbog, at han ved Visitatsen d. 26. April 1588 fandt en Monstrans i Kerteminde Kirke, som han med sin lutherske Iver aabenbart ikke har seet blidt til, eftersom han tilføjer, at Sognepræsten, Hr. Hans Pedersen, lovede, at den skulde blive solgt, og det er med kendelig Misfornøjelse, at han det følgende Aar noterer, at Monstransen er der endnu. Mulig har man omdannet Monstranshuset til Kirkeblok og saaledes opnaaet at bevare det til vore Dage.

